

„Edinost“
 z vsakega enkrat na dan, razen nedelj in
 praznikov, ob 4. uri zvečer.
 Naročnina znaša:
 za celo leto 24 kron
 za pol leta 12 „
 za štiri leta 6 „
 za en mesec 2 kroni
 (vrednina je plačevati naprej). Na us-
 lo se brez priloge. Naročnina se plača
 v Trstu.
 V tobačarnah v Trstu se prodajajo po-
 smežne številke po 6 stotink (3 vč.);
 vven Trsta pa po 8 stotink (4 vč.).

Telefon 111-12

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

Oglasi
 se računajo po vrstah v petitiu. Za več-
 ratno naročilo s primernim popustom
 Posiljena osmrtnice in javne zahvale do-
 mači oglasi itd. se računajo po pogodbi

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu
 Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo
 Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina, reklamacije in oglase spre-
 jema upravnništvo. Naročnina in oglase
 se plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v
 ulici Carintia št. 12. Upravištvo, in
 sprejema inšercije v ulici Molin
 vicevo št. 3, 11. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konorcij lista „Edinost“

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu

Ljudsko štetje v Istri.

Interpelacija poslance Spiničiča in tova-
 rišev v seji poslanske zbornice dne 12. fe-
 bruvarja 1901.

(Dolge.)

3. V okraju Puljskem, občina Pulj, ka-
 kor tudi v kmečkih davčnih občinah niso
 komisariji za ljudsko štetje niti vpraševali
 ljudi o občevalnem jeziku, ampak so gotovo,
 morda z malimi izjemami, vpisali italijanski
 jezik tudi za take družine, v katerih se go-
 vori hrvaški. V kmečkih davčnih občinah
 se baje že državni organi konstatirali nešteto
 slučajev, ko je bil za družine, katerih obče-
 valni jezik je hrvaški, vpisan italijanski je-
 zik kakor tak, in ko so se storila kaznjiva
 dejanja. V mestu samem je že baje konsta-
 tirano, da so komisariji za ljudsko štetje deset
 tisoč ljudi hrvaške narodnosti zapisali za
 Italijane. Nekateri italijanski listi so polni
 jeze proti kontrolni ljudskega štetja od strani
 c. kr. političnih oblasti.

4. V okraju Pazin, krajna občina La-
 binj, v davčnih občinah Brgud in Vlakovo,
 katerih prebivalci, kakor vseh drugih kmeč-
 kih davčnih občin te krajne občine, govorijo
 z malimi izjemami, le hrvaški med seboj, se
 je komisar za ljudsko štetje po nalogu ob-
 činske oblasti posluževal le italijanskega je-
 zika in je skoro vsem prebivalcem vpisal
 italijanski jezik občevalni jezik, ali pa je
 dotično rubriko pustil prazno, češ, da jo že
 izpolni na občinskem uradu. To postopanje
 je bilo prijavljeno c. kr. politični oblasti, ki
 bi bila po zakonu obvezana, da bi strogo
 revidirala ljudsko štetje ne le v omenjenih
 dveh davčnih občinah, ampak po vseh kra-
 jnih krajne občine Labinj, kakor tudi v bli-
 njem Plominu.

5. V krajni občini Volosko je bilo mnogo
 pritožb radi pomanjkanja tiskovin, na ka-
 terih bi bil tudi hrvaški jezik.

V krajnih občinah Veprinac, Lovran in
 Mošćenice okraja Volosko, v katerih se z
 malimi izjemami govori hrvaški, je prebi-
 valstvo naravnost zbegano proti vsemu, kar
 je hrvaško, v sled neomejene, od gospodu-
 jočih italijanskih strankarjev z denarjem vz-
 drževane agitacije. V krajni občini Veprinac
 je bil komisar za ljudsko štetje, ki govori
 hrvaški, in ki bi bil ljudsko štetje gotovo prav
 izvel, odstranjen po zahtevi c. kr. poli-
 tiške oblasti, a mesto njega je bil na-
 meščen komisar za ljudsko štetje, ki ne pozna
 hrvaškega jezika in kateremu so pridodali
 italijanskega pristaša, ki je povsod pozival
 ljudi, naj »istrijanski«
 zapisejo kakor svoj
 občevalni jezik. Ker pa »istrijanskega jezika«
 niti ni in ker so v odstavku 13. »pouka za

izpolnjevanje prijavnih listov«
 izrecno nave-
 deni oni jeziki, ki se govorijo v Cislajtani-
 in se mej istimi ne nahaja: »istrijanski«
 jezik, so prišli, kakor je čuti, v sled viših od-
 redb do sklepa, naj se mesto »istrijanskega«
 vpiše slovenski jezik kakor občevalni jezik v
 občini Veprinac, kakor tudi v nekaterih
 drugih sličnih, da si vsi tisti, ki poznajo hr-
 vatski in slovenski ter tamošnje prebivalce,
 vedo, da ti poslednji govorijo hrvaški, da si
 prebivalci sami, ako nikdo ne vpliva nanje,
 svoj jezik imenujejo hrvaški, in da si so v
 slučajih, ko je bil pogovor žujimi v tem
 pogledu, priznali, da pod »istrijanskim«
 jezikom ne umevajo ni italijanskega ni sloven-
 skega jezika.

V krajni občini Lovran je oskrboval
 ljudsko štetje neki mladi pomočnik italijan-
 ske stranke, ki je bil radi izgrediv že več
 krat tožen in kaznovan, v družbi z nekim
 drugim, ki ne pozna jezika prebivalstva. Od
 teh dveh ni pričakovati nepristranskega, pra-
 vičnega ljudskega štetja glede rubrike »ob-
 čevalni jezik«
 v občini, v kateri se jih le
 malo poslužuje italijanskega jezika. Znano je,
 da v nekaterih davčnih občinah niti vpraše-
 vala nista o občevalnem jeziku.

Za ljudsko štetje v krajni občini Mo-
 šćenice, v kateri vprek govorijo — morda z
 izjemo par rodbin — vsi hrvaški, sta bila
 začetkom od strani občine nameščena dva
 komisarija, ki bi bila gotovo prav izvela
 ljudsko štetje. Ali ta dva sta v sled, po pla-
 čani, neovirani agitaciji — agitaciji, ki je
 dospela že tako daleč, da so v noči od 15.
 do 16. januarja t. l. nabili na zidove mesta
 »Viva Italijani«
 in »Crepa Croati«
 — nav-
 stajale razburjenja in zmešnjave mej prebi-
 valstvom odložila svoji službi in ljudsko
 štetje so potem izročili nekemu mlademu po-
 magaču italijanske stranke izven občine. Ta
 komisar za ljudsko štetje je rodbino Persič-
 Moras in še neko drugo zapisal kakor itali-
 janski, da si je znano, da govorijo hrvaški.
 Isti je neki Pavici Negovetič, ko mu je
 rekla, da je njej in njenim občevalni jezik
 hrvaški, odgovoril, da v Istri ni Hrvatov.
 Kakov občevalni jezik je zapisal za to in za
 vse druge rodbine, izvzemši par njih, v ka-
 terih govorijo italijanski, ni znano podpisanim.
 Slučaj s Pavico Negovetič je bil prijavljen
 c. k. okrajnemu glavarstvu. Da li je to po-
 slednje sploh kaj ukrenilo, in kaj je ukre-
 nilo, to tudi ni znano; gotovo pa je, da je
 dotični komisar za ljudsko štetje tudi nadalje
 še posloval.

Prebivalci vasi Žejane, krajna občina
 Podgrad, so bili po poznanih plačanih, od
 strani c. kr. oblasti ne le trpljenih, ampak
 tudi ščedenih agitatorjih zavedeni v tako raz-

burjenje, da so od strani občine nameščenega
 komisarja za ljudsko štetje pognali in ga
 obmetavali s kamenjem, in da je moral krajni
 župan pred srditostjo ekscedentov bežati v
 svojo hišo in se zapreti v istej.

Tudi v vaseh Pasjak in Dolenje, v krajni
 občini Žejane, so skušali razburiti ljudi po
 brezvestnih agitacijah.

(Zvršetak pride.)

V TRSTU, dne 25. febr. 1901.

Vspehi ljudskega štetja na Pri-
morskem:

Okraj	Število prebivalcev	1. 1890	1. 1900
Trst z okolico	157.466	157.466	176.456
Gorica	21.825	21.825	23.671
Okr. glav. goriško	63.876	63.876	68.606
„ „ gradiščansko	69.306	69.306	73.446
„ „ sežansko	28.298	28.298	29.096
„ „ tolminsko	37.003	37.003	35.943
Rovinj (mesto)	9.662	9.662	10.205
Okr. glav. kopersko	74.755	74.755	79.389
„ „ lošinjsko	39.989	39.989	41.029
„ „ pazinsko	41.699	41.699	44.432
„ „ poreško	49.087	49.087	54.432
„ „ puljsko	58.959	58.959	59.053
„ „ volosko	43.459	43.459	47.944

Šteto po pokrajinah:

Trst z okolico	157.466	176.456
Gradiško-Gradiščansko	220.308	230.762
Istra	317.610	336.484

Vsa Primorska: 695.384 743.702

Aktivno vojaštvo ni všteto leta 1900,
 bilo je pa všteto leta 1890. Ako odštejemo
 od prebivalstva l. 1890 11.777 vojakov,
 ostane 683.607 prebivalcev. Iz teh števk sledi,
 da se je v zadnjem desetletju število prebi-
 valcev na Primorskem pomnožilo za 60.095
 oseb, t. j. 8,73 odstotkov.

Politični pregled.

V TRSTU, dne 25. februarja 1901.

Državni zbor. V soboto je v parla-
 mentu na Dunaju bučal vihar opravičene ne-
 volje proti nemškim radikalcem Schönerer-
 Wolfvega kalibra, ki so v neki interpelaciji
 hoteli soravniti v javnost stvari, o kakoršnjih se
 ne govori javno nikjer, kjer se je ohranilo
 še kaj morale. Na podlagi neke brošure, izišle
 v Lipskem in prepovedane v Avstriji, v ka-
 teri se katoliški duhovščini podtikajo najgroz-
 nejše ostudnosti, zloraba spovednice v ta na-
 men, da se žene in dekleta kvarijo moralno,
 so hoteli vtihotapiti ono interpelacijo in seveda
 doseči s tem, da bi mogli potem te ostudnosti

in nesramnosti širiti med ljudstvom po svojih
 glasilih ter tako ubijati v ljudstvu verski
 čut in javno moralo ter spoštovanje do vzvi-
 šenega duhovskega stanu.

Da se take ostudnosti niso mogle čitati
 v javni seji, je umevno, in malone vsa zbor-
 nica je pritrdila izreku predsednika, da bi se
 izpostavili očitanjem vsega uravstvenega sveta,
 ako bi dovolili, da bi se ta ostudna interpe-
 lacija čitala v javni seji. Odredil je bil torej
 tajno sejo, v kateri so poslanci grof Dzier-
 duszycki, Kathrein, baron Mor-
 sey, Conci, dr. Šusteršič, baron
 Schwegel, dr. Hruban, Ploj in
 Scheicher ogorčeni in vsplamteli od svete
 jeze ožigosali ta »vsenemški«
 atentat na naj-
 sveteljšo, kar ima sleherni narod: na vero
 in javno moralo. Dr. Šusteršič je povdarjal,
 da takov način boja, kakor se zljublja »Vse-
 nemcem«, je nizek in prostak, ker se duhov-
 niški stan ne more braniti, ko mu ni dovo-
 ljeno govoriti o tem, kar se godi v spovednici.
 Ta apostrofa se je očitvidno nanašala na dej-
 stvo, da je poslanec Eisenkolb navajal tudi
 nekatere, njemu baje znane konkretne slu-
 čaje. Mi moramo pritrditi dru. Šusteršiču,
 kajti, če tudi bi bili resnični oni slučaj, tudi
 če bi bilo res, da se posamičen duhovnik
 spozablja, vendar ostaja nečuvno, neodpustno
 početje, ako se radi tega sramoti ves stan,
 gazi v blato sveta institucija ter ubijajo v
 ljudstvu najsvetejša čustva. A ta seja je bila
 še posebno znamenita za nas Slovence ozirom
 na kontroverze, ki razburjajo našo javnost te
 zadnje čase. Izvajanjem dra. Šuster-
 šiča se je v polni meri pridružil
 tudi člen »Hrvatsko-sloven-
 skega kluba«, dvorni svetnik
 Ploj. Govoril se je vznešenih besedah pri-
 družil protestom in je dejstva, navedena v
 interpelaciji Vsenemcev, označil kakor ne-
 sramne bajke in je obsodil prizadevanje, idoč
 za tem, da se izpodkoplje najvišje dobro
 ljudstva, njega versko čustvo. Poslanec Ploj
 je zaključil z vsklikom: Proti temu se
 bomo bojevali, dokler je kaplja
 krvi v nas!

In o možu, ki tako govori, bi hoteli ne-
 katerniki trditi, da je zatajil verski čut in
 se prodal brezverskemu liberalizmu. Sobotna
 seja parlamenta je dokazala torej na eviden-
 ten način, kako se je pretiravalo zadnje dni
 in kako se je podtikalo...! Posl. Ploj je go-
 voril v imenu svojega kluba in je se svojim
 govorom dokazal, kako lahko bi naši poslanci
 skupno delovali za etične in materialne ko-
 risti n. roda!

Na glasovanju v tajni seji so Vsenemci
 doživeli gorostasen poraz. Vsa zbornica je
 proti par glasom pritrdila predlogu predsednika,

šastnega je lezlo proti njej. — Lokomotiva,
 lokomotiva! Skočila je na njo in brza koleasa
 so jo odvajala dalje, dalje v svet... v svet...
 Vse, vse jej je mešalo v glavi. Ponosni pa-
 robrodi so rezali vodo, na njih pa se je dre-
 njala množica veselih brezskrbnih obrazov in
 mej ljudmi je stala — ona. Kako ležno so
 jo zibale vode in jo nosile v brezdaljnost, v
 slobodo! Kako se je dvigal njej duh nad
 maso, plaval v brezmejnem neskončnem
 eterju se vglobjal v atome, a vendar obje-
 mal veseljnost! Pred njo so se kupile de-
 bele knjige in rasle kvišku in se dotikale
 neba. Ona pa je srkala iz njih spoznanje
 življenja in naslanjala se na njih modrosti.
 Dolge ozke ulice so se vlekle pred njo, si-
 romaštvo je zijalo iz nizkih vrat, nečednost
 je polegala krog zidu in beda je silila skozi
 okna. — Beraštvo — bolest, — sijaj, —
 zlato, to je — svet! Veseljnost, — veda, —
 sloboda. — — — Svet, — svet! —

(Pride se.)

PODLISTEK 2

Saša.

Zofka Kveder.

Zažarelo jej je lice, oči so se jej zabli-
 skale in vsklonila se je ponosno. Vse nje
 bitje je izražalo za hip nekaj protest, neko
 nevpogljivo voljo, a takoj je zopet malodušno
 vpognila glavo.

— A kaj naj počnem v svetu, jaz, ki
 komaj čitam, ne znam nič, nimam nič,
 kaj...

— Ali, Saša Petrovna, kako ste naivni.
 Čemu je pač svet, nego da se kaj naučite v
 njem?! Ako ne znate, znali boste, ako ni-
 mate, boste imeli! Volje treba in nič dru-
 zega!

Kako se mu je svetilo lice, kako velik
 je bil, ko je stal pred njo, odločen, s pov-
 zdignjeno roko, navdušenjem v očeh, razšir-
 jenih prsi! Bil je kakor vtelesena volja,
 vse je dihalo iz njega: »Kar hočem storim!«

In dekle pred njim je čutilo to moč
 volje, ta »hočem«. Rastla je pod to zavestjo
 njegove volje in v njej je rasla, kipela do-
 slej nepoznana jej moč.

— Z Bogom! Vasilij Vasiljevič. Domov
 moram, babica je bolna in gotovo me že
 čaka. Da, v svet! Hočem in pojdem. Babica
 je stara, bolehnata, počakam jo, potem pa
 pojdem! —

Mladi mož se je nasmehnil njenemu
 ognju, ona pa je nadaljevala:

— Ne smejajte se mi! Hočem! Ta
 hočem se je zbudil v meni in videli boste,
 kaj vse izvršim. Zdaj ostanem še tu — radi
 babice — potem pa... Da, zdaj mi treba
 volje, zato, da ostanem; prej pa je ni-
 sem imela, da bi odšla. Hvala za vaše be-
 sede Vasilij Vasiljevič. Vedé ali nevedé ste
 me vzbudili iz moje letargije — hvaležna sem
 vam! Sedaj pa z Bogom!

In lehnih korakov zginila je mej drevjem.
 Mladi mož je še nekaj časa sedel tam na
 parobku, potem pa odšel.

da se ona ostudna interpelacija ne prečita v javni seji in ne priloži zapisniku.

Po tajni seji je bila zopet javna seja, na kateri pa so le prečitali dosle spise in niso niti prešli na dnevni red. Prihodnja seja bo jutri.

Parlamentarne stvari. Izmed jugoslovanskih in primorskih italijanskih poslancev so bili nadalje izvoljeni v odseke:

V odsek za podporo bedotrpim pokrajinam: posl. dr. Tavčar, dr. Zaffron, dr. Šusteršič in Italijan Antonelli.

V socialno-politični odsek: Biankini, dr. Ploj, dr. Žitnik in Italijani dr. Hortis in dr. Bannati.

V poljedelski odsek: Gabršček, Spinčić, Povše in Italijan Polesini.

V pristojbniški odsek: pl. Berks, Pfeiffer, dr. Plantan in Italijan Verzegnassi.

Kako si delajo Nemci zgodovino.

Nek. gospod Tudichum, (to je seveda le pseudonim) je objavil v monakovskem listu »Allg. Zeitung« vrsto člankov o češkem kraljestvu, v katerih pravi med drugim sledeče: »Na zahodnem Češkem je bil nekdanji češki jezik popolnoma nepoznan, in se je pojavil samo za časa husitskih bojev v Toplicah in v Ustji na Labi in tudi tam samo za kratko dobo. Sedaj pa je že 300 let popolnoma nepoznan.« Ti Nemci proglasijo brzokone kmalo tudi Pek-king za nemško mesto.

Obnovljenje trgovinske pogodbe

z Ogersko. »Pester Lloyd« javlja, da avstrijska vlada brzokone konec marca pozove ogersko vlado na skupna posvetovanja o novi carinski tarifi. Avstrijski kompetentni krogi so baje za pogodbo, ki bi se omejela le na revizijo sedanjih tarif in ne bi involvirala prenosno istih. V glavnem bi ostala sedanja pogodba nespremenjena in se vsako zvišanje in znižanje prevdara zelo previdno. Upanje da je, da ne bo težko priti do sporazumjenja, ker so tudi na ogerski strani naklonjeni pogodbi.

Avstrijska kolonijalna politika.

Čudno bodo čitatelji gledali na ta čisto novi naslov naše politike. No, če hoče že lačna Italija podjarmiti vso Afriko in kos Kitaja, zakaj bi si pa tri Avstrije ne privoščili tu pa tam po svetu kakega letovišča. »Frankfurter Zeitung« hoče namreč vedeti, da misli naša država okupirati braziljansko obrežno deželo Barana. Ta kos zemlje da je posebno pripraven v to, ker je že tam naseljenih precejšnje število Dalmatincev.

Nemško-židovska logika. Najnelo-

jalnejši in v solističnem zavijanju najdrzneji med vsemi nemškimi listi, s katerim se moramo, hočeš nočeš, baviti vsaki hip, glasovita »Neue Freie Presse« je seveda tudi dogodkom od minole seje v parlamentu na Dunaju posvetila cel uvoden članek, v katerem je skušala iz omenjenih dogodkov kovati kapital za liberalizem, kakor si ga misli »Neue Freie Presse«. Ali kar si tu privoščata to nemško-židovsko glasilo v trditvah, nasprotnih najjednostavnejši logiki, to presega že vse, celo perfidnost iste »Neue Freie Presse« same. Dunajska Židinja se dela, kakor da jo vendar nekoliko ženira, kar počenjajo nje diktatorji, zbrani okolo Jurja Schönererja. Toda, o logike!! Na tem, da je Schönererjanstvo tako lepo in bujno vzeveto, ni pri Bogu nič kriva »Neue Freie Presse«, ki že par let sem vse, kar diktira Schönererizem, spoštuje in širi kakor sveti evangelij, ampak krivi so tisti, ki so se mu protivili!! To je logika! Kdor pobija zlo, ta je kriv vsemu zlu, a kdor podpira zlo, ta je — nedolžen! Slovani vedo sedaj, kaj jim je storiti. Kar zahtevata in delata, Wolf in Schönerer je veliko zlo. Da pa ne bosta razgrajala, naj se jima pusti, da delata kar hočeta! Ako hočejo Slovani preprečiti narodni radikalizem, naj kapitulirajo pred tem radikalizmom in naj ga ne dražijo dalje, ali, kakor pravi »Neue Freie Presse«: naj ne sejejo vetra, da ne bodo želi vihar! — Hujeja nasilja na pravila najelementarnejše logike si pač ne more človek misliti, nego je ta, s katerim bi nemško-židovsko glasilo hotelo svoje grehe valiti na rame drugih!

Sicer pa verujemo radi, da je patentirana »državna stranka«, v katere imenu židovsko glasilo — zastuplja javno življenje, nekoliko v zadregi, ker ve, da je kompromitirana po brezvestnem početju onih, katerih fanatizem je hotela brezvestno izrabljati za svoje namene in jih je zato neprestano vsproti njemu v nezmernih njih pretenzjah in v neprestanih provokacijah drugih narodnosti, radi česar je tudi soodgovorna na vseh zločinih Schönererjancev na zakonih, na kori-

stih države in na javni morali. Te odgovornosti je ne odvežejo tudi najperfidnejši uvodni članki.

Tržaške vesti.

Je-li to mejnarodno? Iz delavskih krogov nam pišejo: Slovenski delavci Trsta in okolice želimo izvedeti od voditeljev slovenskih socialistov, kako da sodijo oni o Učekarja »mejnarnosti« ali internacionalizmu, kakor se že imenuje dan danes? Mi narodni delavci se borimo že od začetka ustanovitve demokratične stranke — proti »internacionalnim« lahonskim demokratom! Naša borba pa ni nikdar veljala resničnim internacionalcem, ampak le — laži-internacionalnim lahonom.

Da smo prišli v navskrižje tudi s slovenskimi socialisti — ki hočejo biti edini in resnični internacionalci, je krivo to, ker so ti naši slovenski bratje le slepo orožje v rokah socialistov a la Učekar! Lahoni (to je njih pravo ime!) sami priznavajo, da ni med njimi pravega internacionalizma in da je pravih in resnih internacionalcev le v vrstah slovenskega delavstva! Mi smo že opetovano dokazali, da je Učekar fanatičen nacionalist in pomilovali smo one slovenske moke, ki so ga prali in branili!

Ko je bila ustanovljena pok. »Confederazione operaia«, ki je svoječasno imela svoj sedež v ulici del Farneto št. 1, je bilo v skupni seji (takrat so obstajali trije oddelki: laški, slovenski in nemški) predloženo, naj bi priredili neko slavnost s slavnostnim govorom.

Slovenski odbornik, pok. Andrej Benčina, je vstal in prosil za besedo. Rekel je: »Predlagam, da se slavnostni govor drži prvo v laškem, potem v slovenskem in na zadnje v nemškem jeziku in to zato, ker je naše društvo mejnarodno!!« Nemci so podpirali ta res mejnarodni predlog — na kar je ustal »sodrug« Učekar in rekel: »Il discorso si fa in lingua italiana o non si fa nulla!!!« (Govor se bo držal v italijanskem jeziku, ali pa ga ne bo!!!)

No, brez tega smo že navedli še nešteto drugih dokazov o Učekarjevem »internacionalizmu«, kar je tudi mnogo pomagalo!

Ali še je takih, ki mislijo, da jih mi narodni delavci le »farbamo« in ki še danes verujejo v internacionalizem — lahonsko-židovskega generala Učekarja!

Pred dobrimi osmimi dnevi smo bili na shodu v gledališču »Politeama Rossetti«, kjer je isti Učekar rekel: »Jaz ljubim vse delavce, ali da ljubim one iz Italije s posebjeno silo, mi ne more nikdo zameriti, ker je ta ljubezzen — naravna! Ako so mi vsi delavci bratje — so mi oni iz Italije dvakrat bratje — to je bratje po krvi (!) in po jeziku!!«

Sedaj pa vprašamo: Je-li mogoče, da pravi internacionalist ljubi s podvojeno silo delavca iz Italije?! In ako je to mogoče, je-li Učekarjev in njega sodrugov socializem res pravi mejnarodni socializem?!

Ko v dobimo odgovor na ta izvajanja — povprašamo še: ali se Učekar piše res — Učekar ali pa Učakar — kakor se pišejo njegova brat in vsi njegovi sorodniki?!

Narodni delavci.

Trdnjava je padla! Od sv. Jakoba nam pišejo: Ne mislite, da Vam pripovedujem kako predpustno šalo! Ne, stvar je povsem resna. Po velikih in težavnih naporih, ki so poznani le petorici oseb, posrečilo se je — in to po 14-dnevem prizadevanju —, da je naše konsumno društvo pri sv. Jakobu dobilo lastni dom: tor svoj »Narodni dom« pri sv. Jakobu!

V človeški naravi je že, da rada pozablja na muke in težave, ko se je želja uresničila. Pustimo torej na strani jeremijade in veselimo se, da imamo Slovenci v Trstu svoj prvi »Narodni dom«, svojo prvo lastno hišo, v pravem pomenu last naroda, našega priprostega ljudstva — delavcev pri sv. Jakobu. In ta hiša, ki je v najlepši legi nasproti cerkvi, je bila last najbolj zagriženega Italijana.

Ko je bila v petek zvečer stvar, oziroma kupčija zagotovljena in smo pri sv. Jakobu izvedeli o tem, bila je naša zadružna krčma hipoma polna in mej vsemi je zavladalo veliko veselje na tem pomembnem napredku slovenskega življa v Trstu.

Nočem peti slavospevov na Jelovanju naših požrtvovalnih borilcev, ali: čast, komur

čast! Da se je sprožila in uresničila ideja narodnega doma pri sv. Jakobu, je zasluga odbora tamošnjega konsumnega društva, oziroma njega predsednika gospoda Fr. Rakuše, ki se je mučil noč in dan, da je dosegel, kar je želel. Zadrugniki mu morajo biti hvaležni, tembolj, ker je on tudi sicer velik pospeševatelj narodnega gibanja v tem našem okraju mesta. Da se je pa stvar ugodno rešila in da laška lisica ni mogla več potegniti repa iz pasti in je dosedanje laško gnezdo prešlo nam Slovincem v roke, na tem se je zahvaliti sešeno tudi gospodu dru. Gregorinu, ki je toli previdno, izredno spretno in neutrudljivo vodil to akcijo. Neprestano se je briga in zadnji čas in pazil, da se mu laški tiček ne izmuzne. Kajti hiša je bila — kakor že rečeno — last najzagriženega Laha in gnezdo ultralaškega konsumnega društva. Bivši lastnik hiše sam je bil zadrugnik te zalege.

Gospod Gregorin je v tem slučaju zopet sijajno pokazal, kako dela on za narodno stvar: brez hrupa, tiho, brez samohvale in — kar je glavno — z vspehom! Hvalo in čast možu, ki dela za narod svoj brez visokodonečih fraz in blestečih obljub!

Dovoljeno pa mi bodi, da pripomnim še nekaj. Ko je bila stvar dovršena in — svota izplačana, ko je trdnjava postala naša last, sem bil v našem shajališču pri sv. Jakobu. Našel sem že tam vse polno ljudstva, ki je vseprek hvalilo naše voditelje. Govorili so o tem in onem; slelnjič je naš sv. jacobski starosta, gospod Miha Hrvatin, javno zahvalil naš denarni zavod, našo posojilnico in hranilnico, ki je prevzela težavnejši del te operacije, davši denar za nakup hiše. To vam je bilo navdušenje! Vse je bilo razvneto, vsem je šlo od srca, ko so povdarjali, da je ta naš denarni zavod naša sreča, naš rešitelj v Trstu! Vse je klicalo: »Živela naša posojilnica in hranilnica! To je zavod, ki je navstal iz naroda za narod!«

Svetojakobški »narodni dom« pa bodi vsemu svetu v dokaz, da je ta župnija, ta del mesta slovenski del, da tu prevladuje slovenski življenjski — da smo se začeli zavedati in si pomagati sami! Če nas vlada in statistika nočeta najti — pa bo svet videl našo hišo, naš prvi »Narodni dom« v Trstu.

Rov tar.

Odklanjam. »Slovenec«, sklicuje se na neko notico v »Narodu« in »Rodoljubu«, vsklika: Kaj ne »Elinost«, kako je čudno, da ni sloge na Kranjskem!!

Ta ljubeznjivi — sunek v rebra moramo že odvrniti kar najodločneje. Res je sicer, da smo sanjali rodoljubne sanje o vzpostavljenju takih razmer na Kranjskem, ki bi bile — tudi če ne bi bilo ravno »sloge« — dostojne življenja med krvnimi brati, ki imajo še skupno dovršiti veliko in veliko dela za blagor naroda. Mi se ne sramujemo teh sanj. Ali iz naših izjav v zadnje čase je mogel razvideti vsakdo, da smo te sanje odsanjali. Apostrofa »Slovenčeva« je bila torej toliko primerna, kakor pest na oko. Pri tem pa ostajamo, da bi poslanci na Dunaju mogli in morali skupno delovati!! V tem uverjenju nas ne morejo omajati vse nerodne, ali če hočete: zlobne notice v kranjskih listih in tudi ne vsi ljubeznjivi sunki v rebra od »Slovenčeva« strani.

Zopet reminiscenca. Bilo je še pred razpisom volitev v zavarovalnico proti nezgodam. Z ozirom na veliko, a žal, da med našimi rojaki še veliko premalo poznano in pripoznano **narodno gospodarsko** važnost tega zavoda za naše slovenske pokrajine, zlasti pa za delujoče sloje, so nekateri tržaški rodoljubje, smatrajoč gospoda dra. Brejca večakom v tej stroki, vsled tozadevnega sklepa odbora političnega društva »Eдиност« naprosili rečenega gospoda, naj bi sestavil primeren spis za naš list in kako ljubljansko glasilo, s katerim bi se vzbudilo zanimanje za volitve v zavarovalnico proti nezgodam. Zlasti naj bi bil v spisu pojasnjen način volitev, oziroma razvrščanje kategorij. Iz kratka: po spisu naj bi se zapričela akcija sosebno na Kranjskem. No, prišlo so volitve, a o kakih akcijah ni bilo ni sledi. Ker pa je z razpisom volitev stvar postala nujna, je eden tržaških rodoljubov opozoril, oziroma urgiral gospoda dra. Brejca: a glej zopet: ne le da ni bilo ni spisa, ni akcije, ampak tudi besedice odgovora ni prišlo na omenjeno urgencijo. Fakt ostaja torej, da narod slovenski bi bil ostal sploh brez vsacega zastopstva v vodstvu tega prevažnega zavoda, da niso rodoljubje tržaški sami vzeli stvari v roke in

storili, kolikor je bilo sploh možno storiti ob danih okolišnih.

Ta reminiscenca bodi v odgovor na vsa prizadevanja, ki naj bi vzbudila domnevanje, kakor da je Peter ali Pavel hotel v Trstu delovati na polji gospodarske organizacije, a da mu tržaški rodoljubi niso dopuščali tega.

Kdo požiga gozdove po naši okolici? Cenjeni čitatelji naši vedo iz ogorčenih protestov v tem listu, kako so naši sovražniki infamno obrekovali naš narod kakor narod požigalec, ker so se od volitev sem neprestano vrstili požari po gozdiščih naše okolice. Infamija, ki jo involira tako obrekovalje, ne bi bila nič manjša, tudi ko bi bilo res, da je med okoličani res kakov tak lopov, zmožen za tako zločinsko početje. Saj imajo — tudi najomikaneji narodi med sabo takih lopovskih Herostratov! Ogorčenje naše je bilo torej popolnoma opravičeno in je kipel v nas tembolj, ker smo dobivali utis, kakor da tudi odlične uradne osebe verujejo obrekovalcem, češ, da okoličani zažigajo gozdove v jezi radi izida volitev. Umevno je torej, da smo mi uprav hrepneli, da bi oblasti, oziroma varstveni organi prišli zažigalcem na sled. Ali dolgo smo morali zastoj čakati. Minola sobota še le nam je prinesla — v pravem pomenu besede — odrešenje. **Orožniki so zalotili petorico ljubih gostov iz bližnje kraljevine, ko so hoteli zapaliti nasade na Trsteniku!**

Ponavljamo: tudi ko bi bilo res, da je med okoličani kakov tak lopov, grdo obrekovalje na škodo vsega naroda bi ostalo še vedno lopovstvo. A kako naj označimo to početje nasprotnikov sedaj, ko smo izvedeli, da so na zločinskem početju zalotili ljubljence in zaščitence onih, ki so nas obrekovali?! He, gospoda Arnerjtsch in družba agitatorjev camorre, ki ste na dan volitev za III. kolegij kričali v Ročolu, da ste »troppo civilizati« in ste v javni gostilni Prašelnovi zasramovali naše volilce kakor narod požigalec: ali storite sedaj svojo sveto dolžnost?! Ako imate le iskrico poštenja v prsih, morate primernim načinom popraviti nečuvno obdolženje!!

Naši nasprotniki so pisali tudi tako mej vrstami, kakor da so namišljeni okoličanski požigalec najeti od — prvakov! Kaj bi oni rekli sedaj, ako bi jim mi vračali zob za zob in bi trdili, da so oni laški pritepenec, ki na takov način plačujejo gostoljubnost in ljubi krhuk, ki ga uživajo notri med našim ljudstvom in istemu na škodo, bili najeti od — camorre?!

Značilno in simptomatično je, da večrajšnji »Gazzettino« posebno in z lahko umljivim namenom povdarja, da so oni zaloteni tički sami — pošteni delavci.

Konečno moramo povdariti, da gre domačemu ljudstvu na Trsteniku največ zasluge na tem, da so orožniki minole sobote imeli tako imeniten plen.

Sreča v nesreči. V soboto popoldne se je naš mecen, gospod Fran Kalister vozil s svojo gospo v lastni kočiji po miramarski cesti. Blizu železniškega mostu nad miramarsko cesto pridrdral je mimo kočije voz električnega tramvaja. Konja sta se vsled zvonjenja in ropota električnega voza splašala in divjem diru prevrnila kočijo. Kočijaž si je o tem prizadel precej težko rano na glavi, medtem ko sta se gospod in gospa Kalister (po čudnem slučaju) srečno izognila nesreči. Konja sta potem s prazno kočijo dirjala naprej proti Barkovljam, kjer ju je ustavil neki pogumen mladenič. Gospod Kalister se je se svojo gospo v drugi kočiji odpeljal domov. Konja, ki sta stala kakih 15.000 kron, sta se o tem znatno poškodovala, istotako tudi kočija.

Res prava sreča v nesreči je bila, da se gospodu Kalistru in soprogi ni dogodilo kaj hujega. Hvalimo torej Boga, da je naš rodoljub in dobrotni podpornik naše narodne stvari ušel veliki nesreči, ki bi se mu bila lahko dogodila.

Dohodki avstrijskega Lloyda. Skupni dohodki avstrijskega Lloyda znašali so v minulemu letu 29.171.418 K, povišek proti letu 1899 znaša 4.325.680 K. Parniki so preplavili lanskega leta skupno K 206.507 več nego leta 1899.

Najemninski krajeur. Uradni list poroča, da je cesar dne 18. t. m. potrdil naredbo, ki določa, da se najemninski krajeur v Trstu za dobo dveh let zviša od 2% na 3%.

Telefonska zveza Reke s Hamburgom. Ogerska vlada namenuje po direktni

telefonski zvezi spojiti Reko z največjim trgovskim mestom Nemčije, Hamburgom.

Rudolf Pahor »Patata« & Karol Mahne, komaditna tatavska družba; odkrit zadržani: nikoli. Oba sta bila skrita v tej družbi, katere specialiteta je bila pobiranje kokoši. No, policija pa ju je vsejedno »pogruhtala«. Zgoraj omenjena uzmoviča sta se pred kratkim združila po vseh tatavskih pravilih v skupno izvrševanje svoje »obrti«. Nekaj časa jima je »trgovina« lepo cvetela in med njima ni bilo nikakega prepira, vse je šlo gladko iz rok, kar ju je v noči med 7. in 8. januarjem t. l. nenadoma zalotila policija na izvrševanju »kupčije«. Utaknila ju je v lukajo in minolega petka obsodila: Pahorja na 6 in Mahneja na 5 mesecev težke ječe, ker po avstrijskih zakonih ni dovoljeno krasti: ne posamično in tudi ne pod skupno tverko.

Okradena perica. V soboto zjutraj je nek nepoznani tržaški potepuh perico Mariji Pečar iz Lonjerja ukradel z voza (na trgu Caserman) ovitek perila.

(Čujemo, da se neko ukradeno perilo nahaja na inspektoratu v Barkovljah.)

Požar. Danes popoldne gorelo je v hiši št. 5. poštne ulice. Domačini so pogasili še predno so prišli ognjegaši.

Požar. V soboto ob 7. uri in pol zvečer je gorelo v neki zalogi v ulici S. Nikolo št. 16. Ognjegaši so v kratkem času pogasili ogenj.

V ogenj je padel Josip Škilan s Katinare, ko se je hotel pogreti na ognjišču. Opeknel si je glavo in vrhu tega se mu je zvrnil na glavo še lonec gorke vode. Vsprejeli so ga v mestno bolnišnico.

Dražbe premičnin. V poned., dne 25. februarja ob 10. uri predpoldne se bodo vsled navedbe tuk. o. kr. okrajnega sodišča za ei vilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v ulici Coroneo št. 9, hišna oprava; v ulici Seorzeria št. 2 in 6a, mizarska oprema; v ulici Seorzeria št. 6 in v ulici della Pesa št. 2, pohištvo in mizarska oprema; v ulici Maddonna št. 2, voz in konjska oprema.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplota ob 7. uri zjutraj 1,7, ob 2. uri popoldne 6,2 C°. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 767,5. — Danes plima ob 6,42 predp. in ob — pop.; oseka ob 8,46 predpoldne in ob — popoldne.

Vesti iz ostale Primorske.

× O veselici bralnega pev. društva »Slavec« v Riemanjih nam pišejo iz tržaške okolice: Kadar koli se odpravljamo na veselico v Riemanje, vselej vem že vnaprej, da se bom izborno zabaval. Zadnja veselica, ki se je vršila na pustno nedeljo, me je pa kar očarala. Ogromna udeležba, izborna vojaška godba, krasno petje: vse, vse je tako blagodejno uplivalo name, da mi je srce še vedno težko, ker bi rado bilo tam še vedno. Oh, kako prehitro je bil program pri kraju! Splošno menenje je bilo, da je v Riemanjih najdaljši razpored vedno še prekratek, kajti oni vedo napraviti ga tako zanimivega, da vse prehitro mineva. Godba je najpoprej kaj lepo zaigrala dva slovenska komada; nato se je odpel moški zbor »Na planini« precizno in občutno. Gospica Anica Kuret nam je v gladki besedi deklamovala A. Askerčev »Najlepši dan«, a za tem je neprekosljivi ríemanski mešani zbor zopet zapel dve narodni pesmi: Je pa davi slane pala in »Na Gorenjskem je letno«, tako milo, tako krasno, da mi še vedno šumí v spominu njih mili slavčkoví glasovi. Aplavz je bil buren in vse je zahtevalo ponovitve. Kakor bi bil čas res zlato, ponovili so nam (iz usmiljenja) le zadajo pesem. Kmalu na to je pa mešani zbor dovršeno odpel veličastno, ljubko in težko skladbo »Vrbica«. Težko skladbo — pravim — in dolgo in zmešano, a Riemanjeem je bila to le igrača; peli so tako lepo, tako lahko, kakor bi bil to najlažji zbor. Da nas nekoliko vzdrumijo iz zamaknjenja, vprizorili so šaljni »sodnijski prizor«, ki je provzročal nepretrgan smeh. Vsi diletantje so častno izvršili svojo ulogo. Po tem prizoru je ostalo zagrinjalo odra odprto. Na odru so se zbirali možje, fantje in dekleta v krasni narodni noši; godba je zaigrala in po vsi dvorani so se razlegali ljubki glasovi naših ljudskih pesmic »Spomin« in »Milica«. To Vam je bil nepopisljiv utis! Iz očij vseh navzočih si bral navdušenja in veselje. Odobrovanju ni bilo ne konca ne kraja. Slednjič smo potihnil in dobili na vrh, v zahvalo, še »Primorsko fantovsko.« Zahte-

vali smo ponovitve, zahtevali naj pride na dan gosp. Podstanski — zastoj! Nismo imeli milosti, da bi vsaj še enkrat slišali iz njihovih gladkih grl in sladkih glasov orkestra naše priljubljene pesmice. V tem težkem položaju sem se spomnil one ljubice, ki sicer ljubi svojega oboževalec, a ne odkrije mu srea, da revež ne prenehoma, noč in dan, zdihuje po njej. Tako znajo Riemanjei! Ljudstvo je vedno pričakovalo še kaj, in ni verjelo, da je že pozno, da je razpored že pri kraju. Kako čudno! Bil sem na mnogih veselicih, a vselej sem z nekakim zadovoljstvom pozdravljal konec razporeda, da sem potem šel še na ples: v Riemanjih pa bi bil rad videl, da bi tako lep razpored trajal dalje, in gotovo bi se ga ne naveličal — nikoli.

Po srečkanji smo se zbrali na plesu. Tu je med drugimi bila zbrana vsa domača mladina ter med odmorom prepevala narodne pesmi — in s tem je bila zopet potrjena narodna zavednost in vzgledna sloga med prebivalci ríemanskimi. Izvedel sem namreč, da se vsa ríemanska mladina združi v bralnem in pevskem društvu »Slavec«, ki šteje zdaj nad 90 členov, skoraj samih mož. Námesto na običajnih, divjaških plesih, da se bo zbirala raje v društvenih prostorih, kjer bo gojila narodno petje, dramatične predstave in učenje, a potem da bo prirejala z društvom nedolžne narodne veselice in s tem kazala — kakor zdaj — da je na pravem mestu. Že letos o pustu so pokazali vrli mladeniči, da hočejo za vedno dati slovó onemu poganskemut rajanju. Vsakikrat, ko me privaja pot v Riemanje, vidim napredk na viši stopinji. Zadnjič sem slišal celo lepih govorov pri mizi v veseli družbi, toliko od mož, kolikor od mladeničev, in v gostinah ni več onega vpitja in razgrajanja, da ni čuti gromčega boga! Želim, da bi se v Riemanjih pogostoma shajali rojaki iz bližnjih in oddaljenejših krajev da se navzamejo njihovega zdravega duha in ga širijo med ostali slovenski svet. Konsumno društvo je baje kupilo lep kos zemljišča z namenom, da pripravi velike in krasne prostore, ki bodo omogočali nadaljno razvijanje do njihovega blagega smotra. Bog živi tak narod!

× Iz Plavij (okraj Koperski) nam pišejo: Veselica, ki jo je priredilo naše pevsko-bralno društvo »Straža«, se je sponesla prav dobro. Vse se je vršilo v najlepšem redu. Petje, posebno pa mešani zbori, so kar povzdigali srea. Hvala torej mlademu gospodu učitelju Tulu, ki je naše pevke tako lepo izuril, da so že o prvem nastopu svojemu tako lepo pele. Vrliim pevceim in pevkam kličemo: le pogumno naprej, da se boste vedno bolj bližali svojemu lepemu cilju!

Vesti iz Kranjske.

* Št. Peter na Krasu. Pozno sicer, ali bolje nego nikoli, poročam o naših pustnih veselicih. Važna sta bila prav za prav le dva plesna večera in to oni požarne brambe v lastne društvene namene in drugi 2. t. m. v korist družbe sv. Cirila in Metoda in Prešernovemu spomeniku.

Zadnji imenovani plesni večer je bil vreden naslednik lanjskemu in predlanjskemu plesu, ki je vsakikrat doprinesel po 200 kron na korist družbe sv. Cirila in Metoda; istotako se je letos doposlal čisti dobiček 100 kron za C. in M. in 100 kron za Prešernov spomenik. Recept k takemu dobičku bi priporočala vsem narodnim društvom in ta je sledeči: Berači po hišah malih darov za tombo, najmi vojaško godbo, naroči pri gosp. Josipu Požarju v Rojaniu št. 65 šopke po 10 stot. in prični pred veselico v naših listih z reklamo za velikanski ples, slednjič naprosi gospodarje kočij, da ti dajo v slučaju slabega vremena na razpolago kola in konje in ko nečno: ob 8. uri prav prijazen vsprejem na urodu za 2 kroni za gospode. Če tudi je malo gostov, ne izpusti jih; plesati ti mora vsakdo — za narod. Ko ti je vojaška godba zaigrala in vplela vmes naše narodne motive, ne ubeži ti več plesalec. Zale gospice pričenjajo z razprodajo števk za srečkanje, odbor z raz prodajo šopkov po 60 stot. in v eni uri je denarja kakor listja skupaj.

Tako torej delamo v Št. Petru, za kar pa gre v vrsti zahvala vsem narodnim gošpem in gospicam, gospodom prirediteljem in gospodarjem kočij.

Omeaiti moram še, da so se veselice vršile v lepih prostorih gospoda Gržine, da je bila dvorana od prirediteljev tako krasno odličena, da je neki gospod rekel, da tako

olepšane dvorane je ni daleč na okrog. K olepšavi dvorane so pripomogle tudi gospice z vsakovrstnim lepotičjem. Krasno sta bila ozaljšana kip Prešernov in podoba sv. Cirila in Metoda, a po stenah, to je po zelenjavi, so se lepo vili citati iz Prešernovih poezij.

Zaključje povem še, da je godba e. in kr. pešpolka št. 47. iz Gorice popolnoma zadovoljila in da sta bila tudi kuhinja in postrežba kučegazde izborna.

Brzjavna poročila.

Avstrijski vojni ladiji v inozemstvu.

DUNAJ 25. (B.) Glasom brzjavnega sporočila je nj. v. ladija »Albatros« priplula v Krf. Nj. v. ladija »Elisabeth« je odpelala iz Wai-hai-vaia v Kefo; na krovu je vse zdravo.

Gledišče zgorelo.

CATANIA 24. (B.) Gledališče v Castagnola je popolnoma pogorelo. Dve osebi sti o tem zgubili življenje, več jih je bilo pa ranjenih.

Kralj Edvard na Nemškem.

FRANKOBROD 25. (B.) Kralj Edvard angleški je došel semkaj ob 6. uri in tričetrt zjutraj. Vsprejeli so ga člani angleškega generalnega konzulata. Ob 8. uri 50 minut je došel cesar Viljem. Po prisrčnem pozdravu so se oba monarha v salonskem vozu odpeljala v Cromberg.

Dogodki v Makedoniji.

CARIGRAD 25. (B.) Tukajšajo tiskarno, ki je last Bolgara Kalčo Stojanova je policija zaprla. Po izvršeni preiskavi so lastnika tiskarne in njegove sinove odvedli v zapor, dočim je bil bolgarski zdravnik Dinov, ki je bil nekaj dni v zaporu, izpuščen na slobodo.

Makedonski Bolgari, živeči v Carigradu, so pod strogim nadzorstvom policije. Govorica o ustajnem gibanju v Yemenu, se vzdržuje trdovratno.

Ustaja na Kitajskem.

LONDON 25. (B.) Reuterjeva pisarna javlja iz Pekinga včerajšnjega dne: Poslaniki smatrajo dekret, ki odreja kaznovanje dostojanstvenikov, zadovoljivim. Či čju in Hu-čen-gin bosta baje v terek v Pekingu javno obglavljena. O samoumrčenju dostojanstvenikov Čou-čun-čiao in Yin-gujen se pričakuje skorajšnje poročilo.

LONDON 25. (B.) Morning Post javlja iz Pekinga dne 23. t. m. Ozirom na možnost, da se nadaljnje operacije pokažejo potrebne, odpošljejo Rusi 3000 mož v Peking in 500 mož v Čan-hai kvan.

LONDON 24. (B.) »Weekly Despatch« javlja: Vsled pogajanj med Angležko in dotičnimi drugimi vladami bodo francoski, ruski in nemški državljani, ki so bili ujeti kakor sobojevniki Barov in ki so bili odvedeni na otok sv. Helene, izpušteni ter na stroške dotičnih vlad odvedeni v domovino.

Vojna v južni Afriki.

LONDON 25. (B.) Lord-Kitchener brzjavlja iz Middeburga včerajšnjega dne: Pokovnik Plumer poroča, da je polkovnik Owen odvezel včeraj Dewethu top 15 funtnik in en top »pompan«, kakor tudi neki voz. Burov je bilo ujetih 50, Angleži niso imeli nikakih zgub. Sovražnika, ki se umika na vsej črti zasledujejo pridno. Upad Dewethov v Kapsko kolonijo se je očitno izjalovil popolnoma.

LONDON 25. (B.) Reuterjeva pisarna javlja iz Kapstadta včerajšnjega dne: Polkovnik Plumer je pristil Dewetha pri Disselfonteinu v bitko v kateri je ujel 50 Burov ter jim je vzel 2 topa in več vozov. Buri so se razpršili. Polkovnik Plumer je zasledoval sovražnika. Deweth je baje s peščico ljudi na nekem čolnu ušel preko reke.

Trgovina in promet.

Izjemni odkup deželnih srebrnih novcev po 2 goldinarja in četrt goldinarja.

Kosi po dva goldinarja in četrt goldinarja av. velj., ki so bili zakonom od 24. marca 1893 drž. zak. št. 42 vzeti iz prometa, odkupujejo se vsled navedbe e. k. finančnega ministerstva do nadaljne odredbe na zahtevanje strank od e. k. glavne kovnice na Dunaju in od puncevnih uradov, poslujočih kakor blagajne - odkupovalnice ter od e. kr. blagajnic, poslujočih kakor blagajnice zamenjalnice, in sicer kosi po 2 goldinarja po sirovi uteži in enotni ceni po 120 K. — za vsaki kilogram, kosi po en četrt goldinarja pa po enotni ceni od 70 K za vsaki kilogram novč. ne uteže.

Ako bi se novi teh vrst ponujali v plačilo na e. kr. blagajnah in uradih, vračali se bodo še le potem, ko bodo narezani v znak, da so vzeti iz zakonskega prometa.

Bosanska deželna banka.

Posredovanjem dunajskega Bankvereina uročila je privilegovana deželna banka za Bosno in Hercegovino prošnjo za kotiranje svojih petodstotnih (založnic, povračljivih v 30 letih, z emisijo od 1. 1901 v iznosu 6 milijonov kron.

Narodno - gospodarski pomenki IV.

V vsakdanjem življenju razumemo pod besedo premoženje vsa dobra, ki se dajo v številkah izraziti in ki so lastnina jedne resnične ali pa juridiške osebe (skupnost oseb; korporacije, zavodi, ustanove), da - si bi se morala pod pojmu »premoženje« prištevati v resnici sploh vsa dobra, ki so last resnične ali juridiške osebe.

Premoženje se ne prestanto ali povečuje ali pa zmanjšuje; to povečanje in zmanjševanje se najbolj hitro vrši v rokah trgovskih in drugih spekulantov.

Premoženje se povečuje vsled dohoda novih dober ali vsled porastka cene onih, katere že posedujemo; v tem nasprotnih slučajih pa se zmanjšuje.

Natančna cenitev privatnega premoženja je zelo težavna, narodnega premoženja pa skoraj popolnoma nemogoča. V sedanjem narodno - gospodarskem življenju se jemlje za podlago cenitvi premoženja navadno le menjalno vrednost.

Svarilo.

Nekaj časa sém živi moj sin Josip Križmančič zelo malomarno, lehkomišljeno in zapravljivo.

Da vstreza svojim razvadam, prejéma in se vsouje denar ter stem povzroča meni in družini razne neprijetnosti in nepotrebne dolgoce.

Radi tega podpisani tem potom javno izjavljam, da od danes naprej ne pripoznavam in ne bom plačeval nikakega dolga, ki bi ga na kakoršen si bodi način napravil moj sin Josip; tudi ne prevzamem nikake odgovornosti, ako bi mu kedó na moje ime kaj plačal.

Bazovica, dne 23. februarja 1901.

Luka Križmančič, hšt. 126.
posestnik po domače: Luk.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Prva slov. zaloga pohištva
iz odlikovanih in svetovnoznanih tovarn v Solkanu in Gorici
Antona Černigoj-a
se nahaja
v Trstu, Via Piazza vecchia
(Rosario) št. 1.
(na desni strani cerkve sv. Petra).
Konkurenca nemogoča, ker je blago iz prve roke.
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Aleksander Levi Minzi
Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst.
— T R S T —
TOVARNA: ZALOGA:
Via Tesa, Piazza Rosario št. 2
vokal (šolsko poslopje)
Via Limitanea in Via Riborgo št. 21
Velik izbor tapetarij, zrcal in slik. Izvršuje naročbe tudi po posebnih načrtih.
Cene brez konkurence.
ILUSTROVANI CENIK ZASTONI IN FRANKO
Predmeti postavio se na parobrod ali železnico franko.

— OBUVALA! —
PEPI KRAŠEVEC
pri cerkvi sv. Petra (Piazza Rosario) pod ljudsko šoljo
priporoča svojo
bogato zalogo raznovrstnega obuvala za gospode, gospe in otroke
Poštne naročbe se izvrše v tistem dnevu. Odpošiljatev je poštnine prost.
Prevzema vsako delo na debelo in drobno ter izvršuje iste s največjo natančnostjo in točnostjo po konkurenčnih cenah.
Za mnogobrojne naročbe se priporoča
Josip Stantič
čevlji, mojster

Dunajska filjalka
Štampilne vloge na knjižnice s 4%.
 Štampila, borzno posredovanje, posojila na vred-
 nostne papirje, menični eskompt, vinkuliranje in
 razvinkuliranje obligacij.

Živnostenská banka

na Dunaju, I., Herrengasse 12.

Glavnica v akcijah 20.000.000 K.
 Reservni zaklad nad 7.000.000 K.
 Centrala v Pragi.
 Podružnice v Brnu, Piznu, Budejovicah, Pardubicah,
 Taboru, Benešavi, Iglavi, Moravski Ostravi.

POZIV

prvo redno sobranje

Posojilnega in konsumnega društva
 v Riemannjih.
 uknjižene zadruge z neomejenim poroštvom
 ki se bodo vršilo
 v nedeljo dne 3. marca 1901
 ob 4. uri popoldne
 se sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo starešinstva.
2. Odobritev letnega računa za l. 1900
3. Določitev nagrade delavnim članom.
4. Sprememba pravil.
5. Nakup društvenih prostorov.
6. Razdelitev čistega dobička.
7. Volitev starešinstva in nadzorstva.
8. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi članov
 Starešinstvo.

Podpisani si časti naznanjati slavnemu občinstvu v mestu, okolici in na deželi, da je prevzel
Zalogo olja, kisa, mila itd.
 v Trstu, ulica Barriera vecchia 4
 Blago pošiljam franco na dom po naročbi na debelo in drobno. Pošiljatve na deželo s poštnim povzetjem.
 Za mnogobrojne naročbe se toplo priporoča udani
Josip Gregorič.

V najem se odda ob deželni cesti Ribnica-Kočevje ležeče
GOSTILNA
 oddaljena od trga Ribnice 10 minut. Poja-
 snila daje lastnik Anton Pajnič, Goričavas
 pošta Ribnica, Dolenjsko.

Zaloga pohištva in ogledal
RAFAELA ITALIA
 TRST — Via Malcanton št. 1 — TRST

Zaloga pohištva za jedilnice, in spalnice
 prednizice, stenske in peresnice, ogledal in
 feleznih blagajn, po cenah, da se ni bati
 konkurence.

FILIJALKA
 c. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda
 za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.
 V vrednostnih papirjih na 30-dnevnih odlozkih 2 1/2 %
 4-dnevni izkaz 2 1/4 %
 30- " " 3 1/4 %
 6-mesečni " 2 1/2 %
 2 1/2 %

na pisana, katera se morajo izplačati v sedanjih ban-
 kovih avstrijske veljave, stenoje nove obrestne takse
 v krepot z dnem 24. junija, 28. junija in odnošno
 20. avgusta t. l. po dotičnih običajih.

Okrožni oddel.
 v vredn. papirjih 2 1/2 % na vsako svoto. V napoleonih
 brez obresti.

Nakaznice
 na Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropave
 Reko kako v Zagreb, Arad, Bieltz, Gablonz, Graciec
 Sibinj, Inomostu, Ciovec, Ljubljano, Linc, Olomcu,
 Reichenberg, Saaz in Solnograd, brez troškov.

Kupnja in prodaja
 bitku 1 % provizije.
 Inkaso vseh vrst pod najumestnejšimi pogoji.

Predujmi.
 Jamčevne listine po dogovoru. Kredit na dokumente
 v Londonu, Parizu, Berlinu ali v drugih mestih —
 provizija po jako umestnih pogojih.
 Kreditna pisma na katerokoli mesto.

Vložki v pohrano.
 Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke
 italijanske v italijanskih frankih, ali pa po dnevnem
 kursu.

Sprejemajo se v pohrano vrednostni papirji, zlati al
 srebrni denar, — inozemski bankovci itd. po pogodbi

Nabirajte že rabljene
poštne znamke vseh dežel in vrst, tudi
 najnavadnejše. S tem po-
 magate ubogim dečkom pri vzgoji za duhovski stan.
 Lepe nabožne spominke, zlasti križevniške točne vence,
 svetinjske sv. Antona in praškega Jezuska d. l. z
 marke. — Pisati in poslati je pisarni „Erla“ v
 Bregenc (Predarelsko).

Chief-Office: 48, Brixton-Road, London, S. W.
 Na košček sladkorja vlijte, kadar treba, 20 do 40
 kapljic ter jih zavijte da pomirite krč, oblažite živece
 in ojačate delovanje želodca s

A. Thierry-jevim balzamom
 se zeleno varnostno znamko »nuna« in/ na kovinski ka-
 pici (zamašku) vtisnjeno tvrdko: Edino pristno.
 Vdobja se v lekarnah. Po pošti 12 malih
 ali 6 velikih steklenic 4 krone. Steklenico na poskušajo
 z navodilom uporabe in izkazom zalog eelega svetá po-
 šilja po predplačilu 1 krone 20 stotink lekarnarja A.
 Thierry-ja tovarna v Pregradi pri Rogatem (Ro-
 hitsch-Sauerbrunn). Pred ponarejanjem naj se varuje
 in pazi pri nakupu edino le v vseh civilizovanih dr-
 žavah registrirano varstveno znamko »nuna«.

Ivan Semulič

TRST - ul. Belvedere št. 33. - TRST

priporoča slavnemu občinstvu v Trstu in okolici
 kakor tudi po deželi, svojo
bogato zalogo pohištva.
 V zalogi ima vsakovrstno pohištvo najfineje in druge vrste,
 iz trdega in belega lesa. Volnene postelje in prodaja volne v
 vsaki množini. Cene so zmerne in postrežba točna in poštena

Ugodna prilika.
 IZBOR
NAOČNIKOVI IN NANOŠNIKOVI
 s pereokopičnimi lečami predpisani od zdravnikov; okovi iz jekla,
 niklja, zlata in srebra po po jako nizkih cenah.
 IZBOR
 akromatičnih daljnogledov. Moderne lorinjete po nečuvno nizkih
 cenah in brez konkurence.
 Izvršuje se vsakovrsne poprave teh predmetov.
 Via Nuova — nasproti lekarne Zanetti — Via Nuova.

Anton Pečenko Absolviran učiteljski kandidat želi sprejet
 poučevanje v slovenskem in
 nemškem jeziku; vešč je tudi v poučevanju glasbe. Po-
 nudbe pod „Lira 20“ Trst, poste restante centrala.

pristna bela in črna vina iz vi-
pavskih, furlanskih, brskih, dal-
matinskih in isterskih vinogradov.
 Dostavlja na dom in razpošilja po že-
 leznici na vse kraje avstro-ogerske monarhije
 v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo po-
 šilja tudi uzorce.
 Cene zmerne. Postrežba poštena.

Kdor potrebuje žaluzije, tkane le-
 sene ali pletene rolete, železne ali lesene
 zatvornice za prodajalnice, naj se obrne
 naravnost na

Prvo hrvatsko tovarno ža-
luzij roletov, lesenih in že-
leznih zatvornic in
kartonaže

G. Skrbič
ZAGREB
 Meduličeva ulica številka 16.
 Ceniki brezplačno in franco. Va-
 ruje se potovalnih zastopnikov, ki za-
 htevaajo denar v naprej.

Mala oznanila.
 Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižjih
 cenah. Za enkratno insercijo se plača po 1 nvč. za
 besedo; za večkratno insercijo pa se ceni primerno
 zniža. Oglasi za vse leto za enkrat na teden stanejo
 po 10 gld. ter se plačujejo v četrtletnih anticipatnih
 obrokih. Najmanjša objava 30 nvč.

V Trstu.

Zaloga likerjev v sodčih in buteljkah.
Perhauc Jakob ulica Acquedotto 8
 Zaloga vsakovrstnih
 vin in buteljk. Postrežba točna, cene zmerne.

Pekarne in sladčiarne.
H. Stibiel Piazzetta S. Giacomo št. 3 (Corso
 filijalka ulica Riborgo 15 ima
 veliko pekarno in sladčiarne. Vedna zaloga vsako-
 vrstnih tort, krokanov, konfetov, raznovrstnih sladčij
 v kosih in v skatljicah, finih biskotov, različnih li-
 kerjev in vin v buteljkah za poroke, birne, krste in
 druge slavnostne prilike. Vsakovrsten, vsak dan več-
 krat pečen fin in navaden kruh se razpošilja po po-
 gođbi in naročilu franco na dom in trgovcem v
 razprodajo.

Jak. Perhauc Ulica Stadion št. 20, pe-
 karna in sladčiarne,
 svež kruh večkrat na dan, prodaja moke. Vsprejema
 tudi domači kruh v pecivo. Postrežba točna.

Nepregorljive mrežice.
Vitez D. v Trstu, Piazza Negozianti št. 1
 priporoča slavnemu občinstvu
 svoje nepregorljive mrežice (rettine) „Meteor“ in vse
 druge priprave za plinovo luč „Auer.“

Kavarne.
Anton Šorli priporoča svoji kavarni
 „Commercio“ in „Tedesco“
 ki stajajališči Slovencev. Na razpolago so vsi slo-
 venski in mnogi drugi časniki.

Oglje in drva.
Muha Josip v ulici del Torro štev. 12
 priporoča svojo dobro pre-
 skrbljeno zalogo oglja in raznega kuriva kakor pre-
 moga, koka, trdega lesa itd. Svoji k svojim!

Pohištvo.
Prva slovenska izdelovalnica in za-
 loga raznovrstnega
 pohištva lastnega izdelka. Sprejemam naročbe po
 načrtu. Delo fino in trpežno, cene brez konkurence.
 Za mnogobrojne naročbe se toplo priporoča svojim
 rojakom v mestu in na deželi v smislu gesla „svoji
 k svojim.“ Andrej Jug v Trstu ulica S. Lucia 12
 (zadej c. kr. deželne sodnije.)

Slovenec priporoča svojo veliko prodajnico
 in izdelovalnico vsakovrstnega po-
 hištva in popraviljenega istega po cenah ki zadovolje
 gotovo vsakega gosta. Za obilne obiske se priporoča
 Ivan Cink, ulica S. Daniele št. 2.

Blag. gosp.
Gabrijel Piccoli
 dvorni založnik Nj. Sve-
 tosti papeža Leona XIII
 v Ljubljani.
 Podpisani si usoja na-
 znameniti Vašemu blagorodju,
 da se je doposlana mi
 tinktura za želodec rabila z
 dobrim vspedom. Z odličnim spostovanjem
 Momjan (Istra), 6. oktobra 1900.
Don Peter Franceschini,
 duhoven.

Varstvena znamka: SIDRO.
LINEMENT. CAPSICI COMP.
 iz Richterjeve lekarne v Pragi
 pripoznano izvrstno, bolečine blažeče
 mazilo dobiva se po 80 stot., 1.40 K in
 po 2 K po vseh lekarnah.
 Pri vkupovanju tega povsod priljubljenega
 domačega zdravila naj se pazi edino le na
 originalne steklenice v zaviti z našo var-
 stveno znamko „SIDRO“ iz Richterjeve
 lekarne in le tedaj je gotovo, da se
 sprejme originalni izdelek.
 Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi
 Elizabetine ulice 5.